

Read the full book on: [10.1787/9789264190658-en](https://doi.org/10.1787/9789264190658-en)

Συνέργειες για καλύτερη μάθηση: Μία διεθνής προοπτική στην Αξιολόγηση και Εκτίμηση

Περίληψη στα ελληνικά

- Κυβερνήσεις και φορείς χάραξης της εκπαιδευτικής πολιτικής επικεντρώνονται ολοένα και περισσότερο στην αξιολόγηση και εκτίμηση μαθητών, εκπαιδευτικών, διευθυντών σχολείων, σχολείων και εκπαιδευτικών συστημάτων. Αυτές οι αξιολογήσεις και εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται ως εργαλεία για να κατανοηθεί καλύτερα κατά πόσο μαθαίνουν σωστά οι μαθητές, για την παροχή πληροφοριών στους γονείς και την ευρύτερη κοινωνία ως προς την απόδοση του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς επίσης και για τη βελτίωση των σχολείων, των διευθυντών των σχολείων και των μεθόδων εκπαίδευσης.
- Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και εκτίμησης αποτελούν κρίσιμα στοιχεία προκειμένου να διαπιστωθεί πόσο καλά αποδίδουν τα σχολικά συστήματα και για να υπάρξει ανάδραση, με τελικό σκοπό την παροχή βοήθειας στους μαθητές για την επίτευξη καλύτερων αποδόσεων.
- Η παρούσα έκθεση συγκρίνει την εμπειρία 28 χωρών του ΟΟΣΑ, αναλύει τα προτερήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών προσεγγίσεων και προσφέρει συμβουλές για τις πολιτικές σχετικά με τη χρήση της αξιολόγησης και της εκτίμησης για τη βελτίωση της ποιότητας, της ισότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης. Χρησιμοποιεί ως πηγή μία μεγάλη έρευνα, την Ανασκόπηση του ΟΟΣΑ των Πλαισίων Αξιολόγησης για Βελτίωση των Σχολικών Αποτελεσμάτων (OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes).

Κοινή θεματολογία

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που οδηγούν σε αυξημένη χρήση της αξιολόγησης και της εκτίμησης, μεταξύ των οποίων και οι παρακάτω:

- Μία αυξημένη ζήτηση για αποτελεσματικότητα, ισότητα και ποιότητα στην εκπαίδευση προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις.
- Μία τάση στην εκπαίδευση προς μεγαλύτερη αυτονομία των σχολείων, η οποία ενισχύει την ανάγκη παρακολούθησης της πορείας τους.
- Βελτιώσεις στην τεχνολογία πληροφορικής, οι οποίες επιτρέπουν τη διενέργεια αξιολογήσεων μαθητών τόσο σε ευρεία κλίμακα όσο και εξατομικευμένα και διευκολύνουν τον επιμερισμό και τη διαχείριση των δεδομένων.
- Μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των αξιολογήσεων για λήψη αποφάσεων βάσει στοιχείων.

Η υφιστάμενη κατάσταση και χρήση των αξιολογήσεων και εκτιμήσεων διαφέρει ευρέως μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, αλλά υπάρχει μία κοινή θεματολογία:

Η αξιολόγηση διευρύνεται και διαφοροποιείται

Οι περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ κατανοούν πλέον τον σημαντικό στρατηγικό ρόλο της αξιολόγησης και της εκτίμησης και διευρύνουν τη χρήση τους. Επιπλέον, αποκτούν μία πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση: παλαιότερα, η αξιολόγηση και η εκτίμηση επικεντρώνονταν κυρίως στην αξιολόγηση μαθητών, ενώ σήμερα υπάρχει μια πιο διευρυμένη εστίαση η οποία περιλαμβάνει μεγαλύτερη χρήση εξωτερικής αξιολόγησης των σχολείων, των εκπαιδευτικών και των διευθυντών των σχολείων, καθώς και ευρεία χρήση των δεδομένων που αφορούν την απόδοση.

Αυξάνεται η σημασία των δεικτών

Τα εκπαιδευτικά συστήματα επικεντρώνονται περισσότερο στην επιμέτρηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, συγκρίνοντας τις επιδόσεις μεταξύ των σχολείων και των περιοχών σε βάθος χρόνου. Οι περισσότερες χώρες σήμερα διατηρούν εθνικές βάσεις δεδομένων στην εκπαίδευση και εκδίδουν εκπαιδευτικές στατιστικές και δείκτες. Επίσης, η χρήση συγκριτικής αξιολόγησης σε διεθνές επίπεδο ολοένα και αυξάνεται και παρέχει πληροφόρηση στις εθνικές δημόσιες συζητήσεις ως προς την εκπαίδευση.

Τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται για διάφορους σκοπούς

Τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται προκειμένου να εντοπιστούν εκείνοι οι τομείς στους οποίους τα σχολεία έχουν καλές επιδόσεις καθώς και εκείνοι οι οποίοι ενδεχομένως χρειάζονται βελτίωση. Επίσης, χρησιμοποιούνται προκειμένου να αποδίδονται ευθύνες στους φορείς χάραξης πολιτικής, τους διευθυντές των σχολείων και τους εκπαιδευτικούς. Για παράδειγμα, πολλές χώρες δημοσιεύουν πλέον εθνικούς πίνακες με τα αποτελέσματα των σχολείων οι οποίοι χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, από γονείς, κρατικούς υπαλλήλους και τα μέσα ενημέρωσης.

Αυξάνεται η εμπιστοσύνη στα εκπαιδευτικά πρότυπα

Πολλές χώρες σήμερα θέτουν εκπαιδευτικά πρότυπα σχετικά με το τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές και τι θα πρέπει να είναι ικανοί να κάνουν στα διάφορα στάδια της μαθησιακής διαδικασίας. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται η παρακολούθηση προκειμένου να καθοριστεί εάν οι μαθητές πληρούν αυτά τα πρότυπα.

Προκλήσεις και κατευθύνσεις

Οι χώρες έχουν διαφορετικές παραδόσεις στην αξιολόγηση και εκτίμηση και ακολουθούν διαφορετικές προσεγγίσεις. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες σαφείς πολιτικές προτεραιότητες:

Ανάληψη μιας ολιστικής προσέγγισης

Για την πλήρη αξιοποίησή τους, τα διάφορα στοιχεία της αξιολόγησης και της εκτίμησης θα πρέπει να συνιστούν ένα συναφές σύνολο. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ των στοιχείων, να αποφευχθούν αναπαραγωγές και να προληφθούν ασυνέπειες ως προς τους στόχους.

Ευθυγράμμιση της αξιολόγησης και της εκτίμησης με τους εκπαιδευτικούς στόχους

Η αξιολόγηση και η εκτίμηση θα πρέπει να εξυπηρετούν και να προάγουν τους εκπαιδευτικούς στόχους και τους μαθησιακούς σκοπούς των μαθητών και άρα να περιλαμβάνουν πτυχές όπως η ευθυγράμμιση με τις αρχές που ενσωματώνονται στους εκπαιδευτικούς στόχους, ο σχεδιασμός κατάλληλων αξιολογήσεων και εκτιμήσεων για τον σκοπό που εξυπηρετούν και η διασφάλιση ότι οι εκπαιδευτικοί στόχοι γίνονται πλήρως κατανοητοί από τους σχολικούς παράγοντες.

Επικέντρωση στη βελτίωση των πρακτικών που εφαρμόζονται στην τάξη

Ο σκοπός της αξιολόγησης και της εκτίμησης είναι να βελτιωθούν οι πρακτικές που εφαρμόζονται στην τάξη και κατ' επέκταση η εκμάθηση των μαθητών. Με αυτή τη σκέψη, όλα τα είδη αξιολόγησης και εκτίμησης θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτική αξία και θα πρέπει να επιφέρουν πρακτικά οφέλη στους συμμετέχοντες, ειδικά στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς.

Αποφυγή στρεβλώσεων

Λόγω του ρόλου τους στην απονομή ευθύνης, τα συστήματα αξιολόγησης και εκτίμησης μπορούν να διαστρεβλώσουν τον τρόπο και τα μαθήματα που διδάσκονται στους μαθητές. Για παράδειγμα, εάν οι εκπαιδευτικοί κρίνονται σε μεγάλο βαθμό με βάση τα αποτελέσματα από τυποποιημένα τεστ των μαθητών, ενδέχεται να «διδάσκουν με βάση το τεστ», να επικεντρώνονται δηλαδή αποκλειστικά στις δεξιότητες που εξετάζονται και να δίνουν μικρότερη σημασία στις ευρύτερες αναπτυξιακές και εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών. Είναι σημαντικό να ελαχιστοποιούνται αυτές οι ανεπιθύμητες παρενέργειες χρησιμοποιώντας για παράδειγμα ένα ευρύτερο φάσμα προσεγγίσεων για την αξιολόγηση της απόδοσης των σχολείων και των εκπαιδευτικών.

Με επίκεντρο τους μαθητές

Επειδή ο απώτερος σκοπός της αξιολόγησης και της εκτίμησης είναι η βελτίωση της εκμάθησης, οι μαθητές θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο. Θα πρέπει να είναι πλήρως αφοσιωμένοι με την εκμάθησή τους και να έχουν τη δυνατότητα να αξιολογούν οι ίδιοι την πρόοδό τους (η οποία είναι επίσης μια βασική δεξιότητα για μάθηση δια βίου). Είναι σημαντικό επίσης να παρακολουθούνται τα ευρύτερα αποτελέσματα της μάθησης στα οποία συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, οι κοινωνικές ικανότητες, η αφοσίωση στη μάθηση και η γενικότερη ευεξία. Όλα αυτά τα στοιχεία δεν είναι εύκολο να μετρηθούν, και το ίδιο επίσης συμβαίνει με μία σειρά παραγόντων οι οποίοι διαμορφώνουν τα αποτελέσματα της εκμάθησης. Συνεπώς, οι δείκτες της απόδοσης θα πρέπει να είναι ευρείς και να λαμβάνουν υπόψη τους ποιοτικά αλλά και ποσοτικά δεδομένα, καθώς επίσης και υψηλής ποιότητας αναλύσεις.

Αύξηση της ικανότητας σε όλα τα επίπεδα

Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού πλαισίου αξιολόγησης και εκτίμησης απαιτεί ικανότητα ανάπτυξης σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να χρειάζονται εκπαίδευση στη χρήση των διαπλαστικών εκτιμήσεων, οι σχολικοί υπάλληλοι να πρέπει να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους ως προς τη διαχείριση στοιχείων και οι διευθυντές – οι οποίοι συχνά επικεντρώνονται κυρίως σε διοικητικά θέματα – μπορεί να χρειάζεται να ενισχύσουν τις παιδαγωγικές, αρχηγικές τους ικανότητες. Επιπρόσθετα, μπορεί να απαιτείται μια κεντρικά ελεγχόμενη προσπάθεια για την ανάπτυξη μια βάσης γνώσεων, εργαλείων και κατευθυντήριων γραμμών που θα βοηθήσει στις δραστηριότητες αξιολόγησης και εκτίμησης.

Διαχείριση των τοπικών αναγκών

Τα πλαίσια της αξιολόγησης και της εκτίμησης θα πρέπει να βρουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ της συνεπούς εφαρμογής των κεντρικών εκπαιδευτικών στόχων και της προσαρμογής στις ειδικότερες ανάγκες των περιοχών, περιφερειών και των σχολείων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την καταγραφή των εθνικών παραμέτρων επιτρέποντας όμως ευέλικτες προσεγγίσεις εντός αυτών ώστε να καλύπτονται τοπικές ανάγκες.

Επιτυχής σχεδιασμός, επίτευξη συναίνεσης

Για να είναι ο σχεδιασμός επιτυχής, τα πλαίσια της αξιολόγησης και της εκτίμησης θα πρέπει να βασίζονται σε διαγνώσεις ενημερωμένων πολιτικών και στη βέλτιστη πρακτική, οι οποίες μπορεί να απαιτούν τη χρήση κατευθυντήριων γραμμών και πειραματισμούς. Για την επιτυχή εφαρμογή, θα πρέπει να καταβληθεί σημαντική

προσπάθεια για την επίτευξη συναίνεσης εκ μέρους όλων των ενδιαφερομένων, οι οποίοι είναι πιο πιθανό να αποδεχτούν αλλαγές εάν κατανοήσουν το σκεπτικό και την πιθανή χρησιμότητά τους.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περίληψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264190658-en